

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

30 เมษายน 2547

เรียน กรรมการผู้จัดการ

บริษัทจดทะเบียนทุกบริษัท

บริษัทที่ออกหลักทรัพย์ขายแก่ประชาชนทุกบริษัท

ที่ กสท.ชส. (ว) 2 /2547 เรื่อง ความเห็นเกี่ยวกับการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของ
ธุรกิจ consumer finance

ด้วยสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือที่
สน.111/2547 แจ้งความเห็นเกี่ยวกับการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของธุรกิจ consumer finance
ภายใต้กรอบมาตรฐานการบัญชี

สำนักงานจึงขอนำส่งหนังสือของสมาคมฯ ตามที่แนบมาพร้อมนี้เพื่อทราบและถือปฏิบัติ
เพื่อให้งบการเงินของบริษัทเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี และพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และ
ตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระชัย กุวานานรานาบูล)

เลขาธิการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ที่ สน. 111/2547
เรื่อง การตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของธุรกิจ consumer finance ลงวันที่ 23 เมษายน 2547

ฝ่ายกำกับบัญชีตลาดทุน

โทร. 0-2252-3223 ต่อ 2014

สำเนาเรียน ผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน
ที่ปรึกษาทางการเงินที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน
(หนังสือเวียนลักษณะนี้ปรากฏอยู่ใน website ของสำนักงานที่ www.sec.or.th
หัวข้อ “วิธีปฏิบัติทางบัญชี”)

สภาสมาคมบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย

THE INSTITUTE OF CERTIFIED ACCOUNTANTS AND AUDITORS OF THAILAND

ที่ สน.111/2547

วันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2547

เรื่อง การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของธุรกิจ Consumer finance

เรียน เลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

อ้างถึง หนังสือที่ กลต.ช. 5 /2547 ลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. มีหนังสือแจ้งนโยบายที่จะส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียน (รวมถึงบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ขายแก่ประชาชน) มีวิธีปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลและบันทึกบัญชีที่รอบคอบระมัดระวังและมีความชัดเจน ภายใต้กรอบมาตรฐานการบัญชีที่ออกโดยสภาสมาคมบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย และได้มีหนังสือขอความเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 11 เรื่อง หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ และฉบับที่ 37 เรื่อง การรับรู้รายได้ สำหรับธุรกิจ consumer finance นั้น

สมาคมขอเรียน ดังนี้

1. การนิยามลูกหนี้ค้างชำระและการหยุดรับรู้รายได้

• ประเด็น

ลูกหนี้ชำระค่างวดบางส่วน แต่ไม่เต็มจำนวนจะถือว่าเป็นลูกหนี้ค้างชำระหรือไม่ และควรหยุดรับรู้รายได้เมื่อใด

• แนวทางปฏิบัติ

สมาคมเห็นด้วยกับความเห็นของสำนักงาน ก.ล.ต. ที่เห็นว่า

(1) ลูกหนี้ชำระเงินไม่ครบสำหรับงวดใด ก็ควรถือว่าลูกหนี้ค้างชำระสำหรับงวดนั้น แต่สำหรับลูกหนี้บัตรเครดิตที่ชำระเงินงวดน้อยกว่ายอดรวมของมูลค่าเครดิตที่ใช้แต่ไม่น้อยกว่ายอดเงินขั้นต่ำที่ต้องชำระ ไม่ถือว่าเป็นลูกหนี้ค้างชำระ

(2) เพื่อให้สอดคล้องกับหลักความระมัดระวัง ลูกหนี้รายใดค้างชำระเกินกว่า 3 งวด นับแต่วันครบกำหนดชำระตามสัญญา บริษัทควรหยุดรับรู้รายได้ดอกเบี้ยตามเกณฑ์คงค้างจากลูกหนี้รายนั้นตั้งแต่วงวดที่ 4 เป็นต้นไป และตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้รายนั้น ๆ หากต่อมาลูกหนี้กลับมาชำระหนี้ ก็ควรนำจำนวนเงินดังกล่าวหักจากต้นเงินและดอกเบี้ยที่ค้างชำระทั้งที่ได้บันทึกไว้ในบัญชีและที่ยังไม่ได้บันทึกบัญชีให้หมดก่อน จึงจะเริ่มรับรู้รายได้ดอกเบี้ยของลูกหนี้รายนั้นตามเกณฑ์คงค้างต่อไปได้อย่างไรก็ตาม หากบริษัทเห็นว่าลูกหนี้ที่ค้างชำระไม่ถึง 3 งวด แต่มีข้อบ่งชี้ว่าลูกหนี้จะไม่สามารถชำระหนี้แล้ว เช่น ลูกหนี้ล้มละลาย หรือเสียชีวิต บริษัทควรหยุดรับรู้รายได้และตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเต็มจำนวนทันที

2. การเจรจาผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้

• ประเด็น

กรณีมีการเจรจาผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้กับลูกหนี้ที่หยุดรับรู้รายได้ไปแล้วบริษัทจะกลับมารับรู้รายได้ใหม่อีกเมื่อใด

สมาคมบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย

THE INSTITUTE OF CERTIFIED ACCOUNTANTS AND AUDITORS OF THAILAND

- 2 -

- **แนวทางปฏิบัติ**

สมาคมมีความเห็นว่า กรณีบริษัทมีการเจรจาผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้ แม้ว่าจะไม่ได้ทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้อย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษรก็ควรปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 34 เรื่อง การบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

3. การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

- **ประเด็น**

การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญควรพิจารณาจากเกณฑ์ใดและควรคำนึงถึงหลักประกันหรือไม่

- **แนวทางปฏิบัติ**

สมาคมมีความเห็นว่า บริษัทควรพิจารณาตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเต็มจำนวนตามยอดหนี้คงเหลือของลูกค้าที่ค้างชำระเกิน 3 งวดขึ้นไป โดยไม่นำหลักประกันมาหักจากยอดหนี้คงเหลือ เนื่องจากลักษณะของธุรกิจ consumer finance บริษัทมีความเสี่ยงสูงที่จะไม่สามารถบังคับเอาหลักประกันคืนจากลูกค้าได้

บริษัทควรพิจารณากันสำรองเป็นการทั่วไป (general reserve) สำหรับลูกค้าที่ไม่ค้างชำระถึงขั้นที่จะต้องตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามแนวทางข้างต้น โดยพิจารณาจากข้อมูลสถิติในอดีต เนื่องจากลูกค้าที่ยังไม่ค้างชำระบางส่วนอาจมีปัญหาฐานะการเงินในอนาคตได้

ทางเลือก

หากบริษัทใดเห็นว่าแนวทางข้างต้นไม่เหมาะสมหรือไม่สามารถสะท้อนภาพที่แท้จริงในการดำเนินธุรกิจของบริษัท บริษัทควรเปิดเผยวิธีปฏิบัติของบริษัทพร้อมทั้งอธิบายข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุให้บริษัทปฏิบัติเช่นนั้น โดยมีข้อมูลสถิติในอดีตประกอบ นอกจากนี้ บริษัทควรเปิดเผยยอดหนี้คงเหลือของลูกค้าที่ค้างชำระเกิน 3 งวด ที่บริษัทยังคงรับรู้รายได้ รายได้ดอกเบี้ยที่รับรู้จากลูกค้าที่ค้างชำระเกิน 3 งวด และนโยบายการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

แนวปฏิบัติทางบัญชีนี้ ไม่ใช่บังคับกับสถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจอื่นที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย และธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกระเบียบให้ถือปฏิบัติเป็นการเฉพาะแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ทศพร อนุรัตน์

(ศาสตราจารย์เกษรี ณรงค์เดช)

นายกสมาคม

ฝ่ายจัดการ

โทรศัพท์ 0-2668-8071-4

โทรสาร 0-2243-7683

สมาคมบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย

444/1 ถนนสามเสน เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

444/1 SAMSEN ROAD, DUSIT, BANGKOK 10300

TEL : 0 - 2668 - 8071 - 4, 0 - 2668 - 8535 - 8 FAX : 0 - 2243 - 7683, 0 - 2668 - 8539

Website : <http://www.icaat.or.th> E-mail Address : icaat@icaat.or.th